

בהול! לעותרת קבועה טיסה להיום

עת"מ 05-10-

בבית המשפט המחוזי מחוז מרכז
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים

העותרת: ג'ני ... , דרכון הפיליפינים -----
במעצר בנתב"ג

ע"י ב"כ עו"ד חני בן ישראל ו/או מיכל תגיר ו/או חאלד
דוח"י ו/או רחלי אידליביץ
מקו לעובד

וכן ע"י ב"כ עו"ד יונתן ברמן ו/או אסנת כהן-ליפשיץ
ממוקד סיוע לעובדים זרים

וכן ע"י ב"כ עוה"ד עודד פלר ו/או דן יקיר ו/או דנה
אלכסנדר ו/או אבנר פינצ'וק ו/או מיכל פינצ'וק ו/או עאוני
בנא ו/או לילה מרגלית ו/או לימור יהודה ו/או טלי ניר
ו/או גיל גן-מור ו/או נסראת דקואר ו/או נסרין עליאן ו/או
ראויה אבו-רביעה ו/או קרן צפריר
מן האגודה לזכויות האזרח בישראל

שכתובתם למסירת כתבי בי-דין הינה:
קו לעובד
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טל': 073-2153508; פקס: 03-6178417
טל' נייד: 052-53498745

נ ג ד

המשיב: משרד הפנים
ע"י פרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי)
רח' הנרייטה סולד 1, תל-אביב 64924
טל': 03-6970222; פקס: 03-6918541

עתירה מינהלית בהולה ובקשה לקביעת דיון דחוף

לעותרת קבועה טיסה לצורך הרחקתה להיום, בשעה מדויקת שאינה ידועה לח"מ, והיא נלקחה
לנמל התעופה בשעות הבוקר. בנסיבות אלה, מוגשת עתירה בלתי ממצה, שאינה נתמכת בתצהיר,
בשלב זה. בית המשפט הנכבד יתבקש לאפשר לעותרת להגיש בתוך זמן שייקבע בידי בית המשפט
הנכבד עתירה מתוקנת, שתפרוש את מלוא הטיעון העובדתי המשפטי הרלוונטי ותיתמך בתצהיר
העותרת.

כמו כן, לנוכח נסיבות העניין כפי שיפורטו, בית-המשפט הנכבד מתבקש לקבוע עתירה זו לדיון
דחוף.

מוגשת בזאת עתירה מנהלית בהולה, בה יתבקש בית המשפט הנכבד כדלקמן:

1. לבטל את צו ההרחקה וצו המשמורת שניתנו על העותרת;
2. לקבוע כי ההחלטה לבטל רישיון ישיבתה בישראל בטלה;
3. לקבוע כי הנחיה מנהלית – ככל שקיימת – לפיה מהגרי עבודה שקושרים קשר זוגי בעודם בישראל צפויים לביטול רישיון ישיבתם, מעצר וגירוש – בטלה.

ואלה נימוקי העתירה:

You are not to touch other flesh
without a police permit.
You have not privacy--
the State wants to seize your bed
and sleep with you.
The State wants to control
your sexuality, your birth rate,
your passion.

...

The erogenous zones
are not demilitarized.
(Essex Hemphill, "The Occupied Territories")

1. עניינה של עתירה זו בהחלטת המשיב לתת על העותרת, מהגרת עבודה מהפיליפינים **המצויה בשבוע ה-31 להריונה**, צו משמורת וצו הרחקה, וזאת בשל **חשד לקיומו של קשר זוגי** בינה לבין מהגר עבודה מהפיליפינים, השוהה בישראל כדין והמועסק אף הוא בתחום הסיעוד.
2. העותרת באה לישראל כדין ברישיון לעבוד בתחום הסיעוד לפני כשלוש שנים. בחודש ינואר או פברואר 2010 פוטרה העותרת מעבודתה כמטפלת סיעודית בשל הריונה, וזאת בניגוד לדין האוסר על פיטוריהן של נשים בהריון.
3. ביום 2.5.2010 נעצרה העותרת נוכח החשד לקיומו של קשר זוגי עם עובד סיעודי אחר בעל רישיון ישיבה בישראל. עם מעצרה בוטל רישיון הישיבה שלה, וניתן עליה צו הרחקה.
4. ביום 3.5.2010 שלח ארגון "מוקד סיוע לעובדים זרים" פנייה לבית-הדין לביקורת משמורת בעניינה של העותרת, בה התבקש שחרורה ממעצר. בפניה צוין, כי העותרת נמצאת בישראל פחות מ-51 חודשים ולפיכך פתוחה לה הדרך להמשיך ולעבוד בישראל לאחר הלידה. עוד הודגש כי

העותרת נמצאת בחודש השביעי להריונה, ועל כן יכולה להסדיר את מעמדה במסגרת "נוהל הטיפול בעובדת זרה בהריון", שנקבע על-ידי המשיב. לבסוף הודגש, כי **מתקן מעצר אינו מקום הולם לאישה הרה בחודש מתקדם, וכי החזקתה במשמורת עלולה לגרום נזק בלתי הפיך לה ולעובר.**

העתק פנית מוקד סיוע לעובדים זרים לבית-הדין לביקורת משמורת מיום 3.5.2010 מצורף ומסומן ע/1.

5. ביום 3.5.2010 הובאה העותרת בפני בית-הדין לביקורת משמורת. בפרוטוקול הדיון נרשמו מפיה של העותרת הדברים הבאים:

"אני שוהה ועובדת בישראל שלוש וחצי שנים. זה נכון שפוטרתי ע"י מעסיקתי או חב' כ"א שלי, לפני ארבעה חודשים. סוכנות כ"א צלצלו אלי ואמרו לי שאקבל עבודה אחרי שאלד. אני בשבוע ה-30 להריוני וחמישה ימים. אבי התינוק הוא נתין פיליפיני והוא עובד כאן. אני מבקשת להשאר בישראל עד אחרי הלידה, חברת כ"א שלי הבטיחה לי שתאתר בשבילי מעסיק לאחר הלידה. חפצי אינם איתי. מעסיקתי רחל בן צבי חייבת לי כסף."

6. בית-הדין לביקורת משמורת אישר את צו המשמורת שניתן על העותרת ללא שינויים. בהחלטתו קבע בית הדין כי:

"המוחזקת שוהה ועובדת בישראל כבר שלוש וחצי שנים. המוחזקת נמצאת בשבוע ה-30 + 5 ימים להריונה. בן זוגה, אבי התינוק הוא אזרח פיליפיני העובד כאן כחוק.

המוחזקת מבקשת להשתחרר על מנת ללדת בישראל ואחר כך להמשיך ולמצות את תקופת העבודה שנותרה לה כאן בישראל. מציינת כי מעסיקתה וחב' כה"א שלה הבטיחו לה עבודה לאחר מכן.

המוחזקת שוהה ועובדת בישראל ביחד עם בן זוג, אבי תינוקה האמור להיוולד, בשעה טובה, בעוד כחודשיים. לפי נוהלי מ. הפנים לא ניתן לבני זוג לעבוד ביחד בישראל. למוחזקת תא משפחתי בישראל שאליו עומד להצטרף תינוק.

בנסיבות אלה, בהן לא ייתן מ. הפנים אשרת עבודה למוחזקת, מחמת היותה שוהה בישראל ביחד עם בן זוג, אינני מוצאת כי יש מקום לשחררה, גם אם המוחזקת מציינת כי היא מתעתדת לשלוח, בבוא העת, את התינוק לארצה.

הנני מאשרת את צו המשמורת ללא שינויים."

העתק פרוטוקול הדיון והחלטת בית-הדין לביקורת משמורת מיום 3.5.2010 מצורף ומסומן ע/2.

7. עם קבלת החלטת בית-הדין, פנו הח"מ מעמותת קו לעובד, מוקד סיוע לעובדים זרים והאגודה לזכויות האזרח בישראל בבהילות למשיב בדרישה לבטל את צו ההרחקה שניתן על העותרת, להורות על שחרורה ממשמורת לאתר ולאפשר לה, לאחר חופשת לידה, לשוב ולהשתלב בעבודה בסיעוד. פניה זו לא זכתה לכל מענה, ובשעות הבוקר היום למדו ב"כ העותרת הח"מ כי נאמר לעותרת לארוז את חפציה לקראת הטסתה הערב לפליפינים. בשעות אלה מוחזקת העותרת במתקן המגורשים בנתב"ג.

העתק הפניה מיום 3.5.2010 מצורף ומסומן ע/3.

8. בתגובתו לכתבה מאת העיתונאי יונתן גולן שפורסמה הבוקר בעיתון "ידיעות אחרונות" אודות הפרשה, מסר המשיב כך :

"ברשות ההגירה והאוכלוסין אישרו אתמול את קיומו של הנוהל האוסר על שני עובדים זרים לקיים מערכת יחסים זוגית, גם אם שניהם חוקיים... עשרות עובדים זרים מורחקים מישראל מדי שנה בשל הפרת האיסור. חלקם זוגות שהגיעו לכאן בעורמה והסתירו את דבר היותם נשואים, והיתר זוגות שהכירו כאן....
על-פניו, נראה שאם היא [העותרת] לא הייתה בזוגיות היינו מתירים לה להישאר בישראל. אבל זה לא משנה. כל הנתונים האחרים לא רלוונטיים, בין אם היא בהריון, בין אם היא חוקית ובין אם לאו. ברגע שיש לה חבר – היא לא חוקית ויש להרחיקה...
באופן עקרוני, לבני הזוג ניתנת הבחירה מי מהם יעזוב את ישראל. אבל מכיוון שבן זוגה עובד חוקי, זו הייתה שגיאה לנתק אותו ממעסיקו, ולכן הוחלט כי היא תגורש."

העתק הכתבה מצורף ומסומן ע/4.

9. היום (5.5.2010) בשעה 15:11 הודיע ב"כ העותרת, עו"ד ברמן, בשיחה טלפונית עם עו"ד שירלי אנגלרד, מנהלת המחלקה המינהלית בפרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי), כי בכוונת שלושת הארגונים המייצגים את העותרת להגיש עתירה מינהלית, וכי בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון שניתנה לאחרונה, נוכח העובדה שידוע למדינה אודות הגשתה ואודות הבקשה לצו ביניים, יש מקום להימנע מגירוש העותרת עד להכרעה בבקשה לצו ביניים (ראו: בר"ם 2731/10 טירשקין נ' משרד הפנים, החלטה מיום 28.4.2010, סעיף 9 להחלטה).

הטיעון המשפטי

10. העותרת תטען, כי הדין בישראל אינו אוסר על מהגרי עבודה לקשור קשרי זוגיות; כי קשירת קשר זוגי אינה עילה לביטול רישיון ישיבתו של מי ששוהה כדין בישראל, וממילא אינה עילה למעצרו.

11. העותרת תטען, כי ככל שידיעתה מגעת, לא קיימת הנחיה מנהלית **כתובה** של המשיב האוסרת באופן מפורש על מהגרי עבודה לקשור קשר זוגי **לאחר** בואם לישראל (וזאת במובחן מהאיסור על בני משפחה מדרגה ראשונה להגר יחד לישראל לצורך עבודה, הקבוע בנוהל הזמנת עובד זר כללי והארכת רישונו + הארכת אשרה ב/1 כללי). ככל שהנחיה כתובה כזו אכן קיימת, העותרת תטען כי היא בטלה מחמת היעדר סמכות ולחילופין מחמת פגיעתה האסורה בזכויות יסוד חוקתיות המעוגנות בחקיקת היסוד ובדין הבינלאומי.

12. העותרת תטען, כי אפילו קיימת הנחיה מינהלית האוסרת על מהגרי עבודה לקשור קשרי זוגיות, ואפילו הנחיה זו כדין היא, יש לדחות מכל וכל את עמדתו של המשיב ולפיה ביטול רישיון ישיבתו של מהגר עבודה מחייב, אימננטית ובאופן בלתי מובחן, אף את מעצרו.

13. למעלה מן הדרוש יצוין עוד, כי הריונה של העותרת והלידה הצפויה אינם מונעים בעדה, על-פי נהלי משרד הפנים הנוגעים למהגרות עבודה בהריון כתיקונם באחרונה, מלהוסיף לעבוד בישראל כדין ללא תינוקן. שאלת חוקיותם של נהלים אלה – לרבות בנוסחם המתוקן – תלויה ועומדת בימים אלה בפני בג"ץ (בג"ץ 11437/05 **קו לעובד נ' משרד הפנים**).

14. כאמור בפתח העתירה, מחמת בהילות העניין ולנוכח כוונת המשיב לפעול לגירוש העותרת מישראל עוד היום, נאלצת העותרת להגיש עתירה בלתי ממצה שאינה נתמכת בתצהיר. בית-המשפט הנכבד יתבקש לאפשר לעותרת להגיש בתוך זמן שייקבע בידי בית המשפט הנכבד עתירה מתוקנת, שתפרוש את מלוא הטיעון העובדתי המשפטי הרלוונטי ותיתמך בתצהיר העותרת.

15. למעלה מן הדרוש ולשם הזהירות בלבד, יצוין כי אין לראות באמור בעתירה זו – שהוכנה בבהילות כפי שחייבו נסיבות העניין – משום וויתור על אי אלו טענות במישור הנזיקי ובכל מישור אחר, העומדות לעותרת ביחס לפעולת המשיב, לרבות כאלו הנוגעת לנזקים שנגרמו לה או שעשויים להיגרם לה כתוצאה מהחזקתה במשמורת ומהטסתה הכפויה לפיליפינים בחודש השביעי להריונה.

היום, 5 במאי 2010

עודד פלר, עו"ד
האגודה לזכויות
האזרח בישראל

יונתן ברמן, עו"ד
מוקד סיוע לעובדים
זרים

חני בן ישראל, עו"ד
קו לעובד

ב"כ העותרת